

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 4736	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering Åpen
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Andørja Bemerkninger vedk. Jernstudieselskapets Memorandum av 7/11 1944				
Forfatter Johanson, J.A.		Dato År 02.02 1952	Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)	
Kommune Ibestad	Fylke Troms	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad 13321	1: 250 000 kartblad Narvik
Fagområde Oppredning Historisk	Dokument type		Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt) Andørja Ibestad	
Råstoffgruppe Malm/metall	Råstofftype Fe magnetitt			
Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse				

Andorja.

Avskrift.

Solvik, Nora stad, den 2/2 1952.

J.A. JOHANSSON
konsulterande gruvingeniör
behörig gruvmätare

Andorja

Bemerkninger vedk. Jernstudieselskapets Memorandum
av 7/11 1944.

Vedkommende historiken på side 2, så er den helt feilagtig. Dr. Alexandersson hadde opsjon på feltet unner 1912 men frafalt denne, som gjaldt flere finnere og alle grunneiere. Hverken tidligere eller senere hadde Dr. A. nogensomhelst interesse i eller befatning med feltet.

Undertegnede Johansson gjennomførte avtalen med dr. Alexandersson som fullmektig for alle muthere og grunneiere. Jeg var da også forlagsmann for A.Höili, som dog selv disponerte og eiet sine anvisninger. I 1915 traf jeg avtale med Höili om at erverve hans muthinger med hensikt at søke koncession herfor. Noget selskap var således ikke dannet ved denne avtale.

Da det ikke var mulig for mig at tilveiebringe kapital for et foretagende, måtte jeg frafalde min hensikt at selv erverve muthingerne og søke koncession. Jeg overdrog derfor i 1934 min ret i følge avtalen med Höili til Hjalmar Jørgensen, som derved blev ene-eier av muthingerne og feltet.

Uttalelser

Det faglige innhold i rubr. memorandum krævet en mere utførlig kommentar. Det følgende avser kun nogle enkelte punkter, hovedsaklig vedk. mine tidligere uttalelser om feltet.

Gjennomsnittet av 152 analyser fra undersøkelserne i 1940 viser 33,75 % total Fe-halt, hvilket bekræfter mine gjennomsnittsberegninger av 1912.

Vedkommende røskerne fra 1940 og kartlegningen 1943 vilde det være av interesse at få kopi av dr. Carstens 10 st. skisser fra 1940 og av ing. Naess 4 kartblad av 1943. En sammenstilling av disse med det eldre kartmateriel, som jeg oppbevarer i

konsept, vilde muligen gjøre at yderligere kartlegning ikke var nødvendig i samme omfatning. Ing. Naess' oppmålinger avser antakelig omtrent det samme som mine oppmålinger 1912 i målestokk 1:800 med nivelleringer over hele nedre feltet. De oversikts-skisser, som medfulgte min rapport av 1912, var utført på grunnlag av det større, nøiaktige kartet, som man i 1940 ikke var bekjendt med.

De dele av nedre feltet, hvor røskerne viser malmlag tynnere enn 4 m. eller ikke viser nogen malm, vil antakelig reduseres mere eller mindre ved boringer på sådanne steder, hvor yderligere avrøskning ikke uten vanskelighet kan utføres. Det vilde være merkelig, om de 7 borchullerne i 1912 skulle undgået alle sådanne malmfattige partier. - De områder, hvor malmlaget er av tilstrekkelig måltighet, er dog så store, at de medgir en malmbrytning i betydelig målestokk.

anrikningsforsøk.

På side 30, rad 6-9, siges at man ved magnetisk separasjon av gods under 0,1 mm ikke kunnet senke fosforgehalten under 0,095 % /ved 70,7 % Fe/. Ved de anrikningsforsøk, som utførtes ved Herräng i Sverige 1912, sanket man dog P-gehalten til 0,04 % /med 70,35 % jern/. Alt gods var da endog ikke nedmalet til under 0,1 mm. Differansen kan kanskje skjyldes bedre separatorer og mere driftsmessig utførelse i Herräng. En vidtløftig og kostbar flotasjon av jernsligen /se siden 35, 2. stykke/ er følgelig ikke ubetinget nødvendig.

Produksjon av smeltefosfat/og jernslig/ se side 33-34, kan vise sig umuliggjøre en mere lønnsom drift på Andörja-malmen enn de metoder, som man tidligere regnet med.

Anvendelse av Andörja-malm for produksjon av Thomasrujern uten anrikning anser man helt utelukket, hovedsakelig fordi dette vil kræve stor kalkstenstilsats. Man har sannsynligvis derved ikke overveiet at blande malmen med fosforrik Kiruna-

malm, som er mere basisk, så at kalktilsatsen kunde nedbringes. Oxelösunds jernverk har f.eks. benyttet jernfattig og sterkt SiO_2 -rik malm som tilsatsmalm til fosforrik grängesbergsmalm.

Produksjonskostninger. De sammenligninger av produksjonskostningsberegninger som gjøres på side 39 er ganske urimelige. Min beregning av 1912 og 1916-17 er grundet på pengeværdien for 1914, vad jag også bemerker, liksom at renter og amortisasjon ikke var beregnet, fordi at derved inngår uberegnelige faktorer, avhengig av finansieringsmåten. Når Oberstl. Smith i 1938, da pengeværdien var mere enn 50 % lavere, beregner 15 kr. pr. ton slig, så er dette følgelig mere optimistisk. Ing. Borchgrevinks kr. 28,20 noget senere svarer til omtrent 12-13 kr. i 1913 års pengeværdi, men da regner ing. B. med flotasjon, medens de eldre beregninger avser kun magnetisk anrikning.

Vurdering av kalkylene.

Når ing. Brostrup-Müller i punkt 22, siste stykke /side 45/ "med sikkerhet fastslår", at det for tiden /1944/ ikke består noen mulighet til økonomisk nyttiggjørelse av malmen, så bygger han denne uttalelse på det forhold, at Fosdalsslig koster kun 23 kr pr ton jern, medens Andørjaslig vilde koste min. 32,60 kr. regnet per ton jern ifølge de da foreliggende beregninger. Dette forutsetter, at han fraser de muligheter til billigere opberedning, som man arbeidet med allerede da. Videre forutsetter denne uttalelse, at salgsprisen på jernmalmslig i Norge innen overskuelig fremtid ikke skulde være eller blive væsentlig høyere enn Fosdalssligens selvkostningspris.

Malmpriserne er imidlertid allerede i 1952 stegnet adskillig sterkere enn produksjonskostningerne siden 1944 på grund av den almindelige mangel på jernmalm i verden.

Som eksempel på de betydelige forandringene innen malmmarkedet i senere tid må nevnes, at en forholdsvis fattig mellom-svensk jernmalm, som i senere del av 1930-tallet c:a 1926-27 / be-

taledes med 6 a 7 kr. pr. ton malm nu betales med over 30 kr.
pr. ton.

Nora den 2/2 1952.

J.A. Johansson (sign.)

Bekreftes: